

opdrachtgevers vormen geen beperking

opdrachtgevers vormen geen beperking

Architecten en ontwerpers hebben zich de laatste jaren ontwikkeld tot culturele sterren die niet alleen regelmatig figureren in de vakpers, maar ook steeds vaker opduiken in allerlei veelgelezen publieksbladen. Eén van de ontwerpers die over aandacht niet te klagen heeft, is Ineke Hans. Diverse internationale merken hebben haar reeds ingeschakeld. "Ik wil wat toevoegen aan de wereld."

De gebroeders Bouroullec. Konstantin Grcic. Patricia Urquiola. Zomaar wat namen van internationaal beroemde ontwerpers die 'Guest of Honour' zijn geweest tijdens de kleine maar fijne Furniture Fair die jaarlijks wordt gehouden in de Zweedse hoofdstad Stockholm. Begin 2009 kon aan dit rijtje de naam worden toegevoegd van de Nederlandse ontwerpster Ineke Hans. "Ik behoor blijkbaar bij de eredivisie van de internationale ontwerpwereld", zegt ze haast verontschuldigend. "Het was voor mij een totale verrassing dat ik door de beursorganisatie werd uitgenodigd als Guest of Honour. Ik beschouw het echt als een enorme eer." Hoezeer Hans zelf ook verrast werd door de uitnodiging van de Stockholm Furniture Fair, voor ken-

ners van de internationale designwereld kwam de aankondiging niet helemaal uit de lucht vallen. De Arnhemse ontwerpster heeft vanaf 1991 gestaag gebouwd aan een oeuvre dat opvalt door een schijnbaar paradoxale combinatie van vormelijke eenvoud en eigenzinnig materiaalgebruik. Voor uiteenlopende opdrachtgevers uit binnen- en buitenland realiseerde Hans in de loop der jaren zeer diverse producten.

"Vergis je niet, het was een lange weg", vertelt Hans over haar populariteit in ontwerpkringen. "Ik kom wel eens op designopleidingen en zie dan soms studenten lopen die 'designertje spelen' – de juiste bril, eigenzinnige kleding, je kent het wel – maar daar gaat het in mijn vak uiteindelijk natuurlijk helemaal niet om. Om je te ontwikkelen als ontwerper moet je echt jarenlang hard werken op basis van een eigen visie. In Stockholm werd ik een week lang op een voetstuk geplaatst. Maar toen we weer thuiskwamen, moesten we weer gewoon hard aan het werk met onze lopende opdrachten. Ontwerpen is vooral hard werken." Hans beklemtoont dan ook dat ze zich geen 'culturele ster' voelt. "Ik weet dat ik in bepaalde kringen 'beroemd' ben, maar eerlijk gezegd vind ik dat nogal een raar idee. Ik ben eerst en vooral industrieel ontwerper. Dat betekent dat ik producten maak die door de industrie geproduceerd kunnen worden; ik ben met name geïnteresseerd in de vraag hoe ik m'n eigen ideeën kan koppelen aan de mogelijkheden van de industriële wereld. Of er nou op grote of minder grote schaal geproduceerd gaat worden, ik moet me altijd bezighouden met de productiemethode. En natuurlijk probeer ik daarbij de bestaande grenzen op te zoeken én waar mogelijk te overschrijden."

Ineke Hans maakt haar ontwerpen tegenwoordig in opdracht van veelal gerenommeerde opdrachtgevers. Dit betekent dat het overschrijden van grenzen binnen bepaalde kaders moet blijven: een product dat wordt gerealiseerd in opdracht van een opdrachtgever moet passen binnen de filosofie van de opdrachtgever én moet daarnaast marktpotentie hebben. "Ik vind het een prachtig spel om gezamenlijk met een opdrachtgever tot een nieuw product te komen", zegt ze hierover. "Ik voel me dan ook zeker niet beperkt door de opdrachtgever." Hans realiseert zich dat ze in dit opzicht in een prettige positie verkeert: door haar gestaag toegenomen roem en zo langzamerhand imposante oeuvre, zit ze niet bepaald verlegen om werk. Opdrachtgevers kloppen bij haar aan: "En dat betekent natuurlijk dat ze een product willen dat mijn stempel draagt. In die zin hoef ik dus inderdaad nauwelijks concessies te doen. Tegelijkertijd wil dat niet zeggen dat een ontwerpproces hierdoor eenvoudiger is geworden. Ik wil namelijk écht wat toevoegen aan de wereld. Ik denk dat het anno 2009 belangrijk is om als ontwerper alleen producten te ontwerpen die iets toevoegen aan wat er al is; het is in feite onverantwoord om tegenwoordig nog producten te maken die ook tien, twintig of dertig jaar geleden al gemaakt hadden kunnen zijn. Er is al zoveel."

Iets toevoegen kan op verschillende niveaus, stelt Hans. "Een ontwerper is geen kunstenaar", zegt ze met nadruk. "Een ontwerper is ook niet beter dan een kunstenaar, maar moet zich in zekere zin op veel meer terreinen bewegen dan een kunstenaar. Ik voel me een mix van een kunstenaar, een techneut, een antropoloog en een psycholoog. In feite is het mijn werk om uit al de verschillende betekenislagen van

een ontwerp een innovatie te distilleren." Hans wijst op de tafel waar ze aan zit. Het betreft een product uit de door haar in 1997 ontworpen lijn Ordinary Tables. "Bij deze tafel ging het vooral om het materiaal: ik wilde een 'niks aan de hand tafel' maken van gerecycled plastic dat prachtige eigenschappen had zoals wind-, water-, zout-, zuur-, UV-bestendigheid met het uiterlijk van hout." Ook bij de meubellijn Fractures die Hans maakte voor Capellini was het materiaalaspect erg belangrijk: deze meubels zijn gemaakt van een heel fragiel piepschuim dat dankzij een polyester toplaag toch oersterk geworden is.

Behalve het inderdaad vaak eigenzinnige materiaalgebruik valt het werk van Hans op door de eenvoud van de vormgeving. In die zin kan de 'boomkapstok' Forest for the Trees die zij ontwierp voor de Nederlandse fabrikant Lensvelt als voorbeeld dienen. ["Ik wil een ontwerp vaak terugbrengen tot banale eenvoud"](#), erkent de Arnhemse ontwerpster. "Dat betekent overigens niet dat mijn ontwerpen technisch simpel zijn – vaak verre van dat – maar naar mijn idee moet je gebruikers niet lastig vallen met de ingewikkelde techniek die aan een product ten grondslag ligt. Ik zie het als mijn taak om veel mogelijk ruis weg te knippen voor de gebruiker."

Aan het bereiken van de schijnbare eenvoud gaat dan ook vaak een lang denkproces vooraf. Hans noemt het voorbeeld van de knoflookpers, die ze ontwierp voor Royal VKB. "Een knoflookpers is eigenlijk altijd een knijper. Maar omdat ik thuis meestal de afwas doe – ik kan niet koken – weet ik dat zo'n knijper heel moeilijk schoon te maken is. Daarom besloot ik dat mijn knoflookpers géén knijper moest worden. Uiteindelijk kwam ik

2

- 2 Kandelaar, European Ceramic Workcentre /// Ineke Hans
3 Garlic Crusher, Royal VKB /// Ineke Hans
4 Fracture Furniture, Cappellini /// Ineke Hans

Opdrachtgevers in verschillende branches
werken graag samen met Ineke Hans.

3

4

5 Fly /// Ineke
Hans; Arco
Ineke Hans wil alleen
producten ontwerpen die naar
haar idee écht wat toevoegen
aan de wereld.

op het idee om een roller te maken die vervaardigd wordt uit een rvs-variant die ook nog eens de geur van knoflook neutraliseert." Hans houdt de 'pers' omhoog. "Het is een prachtig product geworden. Het enige probleem is dat de productvorm voor zichzelf nog een zekere herkenbaarheid moet veroveren; veel mensen herkennen het niet direct als knoflookpers."

De Arnhemse ontwerpster erkent dat de fabrikant van de knoflookpers gedurende lange tijd niet zeker was van het product. "Uiteindelijk hebben ze het toch in productie genomen, en nu is de pers hun bestverkopende product." Hans glimlacht. "Het is heerlijk om te werken met opdrachtgevers die lef hebben, die het aandurven om grenzen te overschrijden. Voor mij is een goed contact met de opdrachtgever overigens sowieso erg belangrijk; alleen wanneer ik een goed gevoel heb bij een opdrachtgever is het mogelijk een gecompliceerd ontwerpproces succesvol af te ronden." Want dat een ontwerpproces gecompliceerd is, wil Hans graag nog eens benadrukken. "Ik heb vaak het gevoel dat ik een sudoku moet oplossen, en iedere keuze met betrekking tot het materiaal, de vorm of de techniek heeft direct gevolgen voor alle andere aspecten van het ontwerp. Een ontwerper is eigenlijk een jongleur die zestien

balletjes tegelijk in de lucht moet houden." En daarbij staan de eisen van de opdrachtgever niet vaak in de weg? "Integendeel", zegt Hans. "Het mooiste van dit vak is om te werken met inspirerende mensen. Gezamenlijk komen we tot producten die écht wat toevoegen aan alles wat er al is." De ontwerpster pauzeert kort. "Eigenlijk is de opdrachtgever ook één van de balletjes die je in de lucht moet houden. En hoe meer balletjes ik in de lucht kan houden, hoe geslaagder een product uiteindelijk is."

CV /// Ineke Hans (1966) studeerde aan de Hogeschool voor de Kunsten in Arnhem en het Royal College of Art in Londen. In 1998 richtte ze haar eigen ontwerpstudio Ineke Hans op. Ze werkte in de loop der jaren voor uiteenlopende vooraanstaande opdrachtgevers, waaronder Swarovski, Lensvelt, Hema, Corian en Royal Leerdam. Ineke Hans vervulde verschillende gastdocentschappen en had tevens zitting in diverse jury's. Voor haar werk ontving ze onder meer een Red Dot Design Award (2005) en een Furniture Futures Award (1997). In 2009 was ze 'Guest of Honour' tijdens de Stockholm Furniture Fair.

clients are not a limitation

The last couple of years, architects and designers have turned into cultural stars that are not only frequently featured in the professional press, but also appear more and more in all kinds of popular general-interest magazines. One of the Dutch designers who does not lack attention is Ineke Hans. Several international brands have already hired her. "I want to add something to the world."

The brothers Bouroullec. Konstantin Grcic. Patricia Urquiola. Just a few names of internationally famous designers who have been 'Guest of Honour' during the small but wonderful Furniture Fair that is held annually in the Swedish capital of Stockholm. Early 2009 the name of Dutch designer Ineke Hans could be added to this list. "Apparently I belong to the premier league of the international design world", says designer Ineke Hans, almost apologetically. "It really was a complete surprise that I was invited by the fair organisers as Guest of Honour. I really consider it a tremendous honour."

However much Hans herself was surprised by the invitation of the Stockholm Furniture Fair, for authorities in the international design world the notice wasn't quite as unexpected. Since 1991 the Arnhem designer has relentlessly built her body of work that stands out for a seemingly paradoxical combination of formal simplicity and unique uses of materials. For diverse international clients, Hans over the years realised very diverse products.

"Make no mistake about it, it has been a long road", Hans says about her popularity in design circles. "Sometimes I visit design institutes and every now and then I see students who are playing 'designer' – the right glasses, unique

clothing, you know the type – but that is of course not what my profession is all about. To develop as a designer you really must work for years on end, based on your own vision. In Stockholm they put me on a pedestal for a week. But when we came home we had to work hard again on our current assignments. Designing is mostly hard work."

Hans stresses that she doesn't feel like a 'cultural star'. "I know I'm 'famous' in certain circles, but truthfully, I find it a rather strange idea. First and foremost I am an industrial designer. That means that I create products that can be produced by the industry; I'm particularly interested in the question how I can streamline my ideas with the possibilities of the industrial world. Whether production is on a bigger or smaller scale, I must always concern myself with the production method. And of course I try to find the existing limits and, where possible, exceed them."

At present, Ineke Hans creates her designs on order of (mostly renowned) clients. This means that limits can only be exceeded within certain frames: a product that is realized on order of a client must fit the philosophy of the client and must, in addition, have market potential. "I think it is a wonderful game to work together with a client and to come to a new product", she states. "Therefore I don't feel restricted by the client." Hans realizes that in this regard she is in a great position: because of her steadily increased fame and her, by now, impressive body of work, there is no lack of work for her. Clients are coming to see her: "And, of course, that means they want a product that bears my signature. Therefore I hardly have to make concessions. At the same time this doesn't mean that the design process has become easier. I really want to add something to the world. I think that in the year 2009 it is important as a designer to only design products that add to wha-

tever is already there; in fact, these days it is irresponsible to create products that could've been made ten, twenty, or thirty years ago. There already is so much."

This 'addition' can be on a number of different levels, Hans states. "A designer is not an artist. In a way a designer should concern himself with way more areas than an artist. I feel I'm a mix of an artist, a technical person, an anthropologist and a psychologist. It's my job to distil an innovation from all these different layers of a design." Hans points to the table in front of her. It is a product from her line Ordinary Tables, designed in 1997. "This table was mostly about the material: I wanted to make a 'worry-free table' from recycled plastic with beautiful characteristics, such as wind, water, salt, acid, and UV proof with the look of wood." For furniture line Fractures which Hans created for Capellini, the material aspect was also very important: these furniture pieces are made of very fragile polystyrene, which, thanks to a polyester top-layer has been made very strong.

Besides the use of often very unique materials, Hans' work stands out because of simple designs. The 'tree coat hanger' Forest for the Trees, which was designed for the Dutch producer Lensvelt is a great example. "I often like to tone down a design to a banal simplicity", admits the Arnhem designer. "Incidentally, this doesn't mean that my designs are technically simple – often quite the opposite – but I do think you must not bother the users with the complicated mechanics on which a product is based. I see it as my duty to remove as much noise as possible for the consumer."

Accomplishing the apparent simplicity is therefore often preceded by a long thinking process. Hans uses the garlic press which she designed for Royal VKB, as an example. "A garlic press actually always squeezes. But

because I mostly do the dishes at home – I can't cook – I know a squeezer is very difficult to clean. That's why I decided that my garlic press was to be a non-squeezer. Eventually I got the idea to create a roller made of an RVS-variant that also neutralizes the garlic scent." Hans holds the 'press' in the air. "It's a beautiful product. The only problem is that the product needs to gain shape recognition; a lot of people don't recognize it immediately as a garlic press."

The Arnhem designer admits that the manufacturer of the garlic press wasn't sure of the product for a long time. "Eventually they did start production, and now the press is their best-selling product." Hans smiles. "It's wonderful to work with clients that are brave, that dare to venture in new territory. I think a good contact with the client is important at any rate; only when I have a good feeling about a client can I finish a complicated design process successfully." Hans wants to emphasize that a design process is complicated. "I often have the feeling that I am solving a Sudoku, and that each choice regarding the material, the shape or the technique directly influences all other aspects of the design. A designer is really a juggler who must simultaneously keep sixteen balls in the air." And do the criteria of the client often clash with that? "Quite the opposite, really", says Hans. "The best part of this profession is that you get to work with inspiring people. Together we create products

that really add to whatever is already out there." The designer pauses briefly. "Actually, the client is one of the balls you are keeping in the air. And the more balls I can keep in the air, the better the product will be."

CV /// Ineke Hans (1966) /// studied at the Art College in Arnhem and the Royal College of Art in London. In 1998 she established her own design company Ineke Hans. Over the years she worked for diverse, esteemed clients, among which Swarovski, Lensvelt, Hema, Corian and Royal Leerdam. Ineke Hans has taken on the role of guest teacher and was also a jury member several times. For her work she received, among others, a Red Dot Design Award (2005) and a Furniture Futures Award (1997). In 2009 she was 'Guest of Honour' during the Stockholm Furniture Fair.